

Partition (Diskový oddíl)

Partition je vyhrazená oblast na disku, která je definována v tabulce oddílů. Rozdělení disku je prvním krokem po zakoupení nového úložiště – dříve než na něj lze nainstalovat [souborový systém](#) a ukládat data, musí existovat alespoň jeden oddíl.

Proč rozdělovat disk na oddíly?

Existuje několik praktických důvodů, proč nemít celý disk jako jeden velký celek:

- **Oddělení systému a dat:** Běžná praxe je mít jeden oddíl pro operační systém (např. C: ve Windows) a druhý pro uživatelská data (D:). Při přeinstalaci systému pak stačí zformátovat pouze první oddíl a o fotky či dokumenty na druhém nepřijdete.
- **Více operačních systémů (Multi-boot):** Na jednom počítači můžete mít vedle sebe Windows a Linux, každý na vlastním oddílu.
- **Bezpečnost:** Pokud se zaplní datový oddíl (např. staženými filmy), operační systém na druhém oddílu má stále dost místa pro svůj běh a nezkolabuje.
- **Různé souborové systémy:** Jeden oddíl může být typu NTFS (pro Windows) a druhý ext4 (pro Linux).

Standardy tabulek oddílů

Informace o tom, kde oddíly začínají a končí, jsou uloženy na začátku disku v tzv. tabulce oddílů. Existují dva hlavní standardy:

Vlastnost	MBR (Master Boot Record)	GPT (GUID Partition Table)
Stáří	Starší standard (od 80. let).	Moderní standard (součást UEFI).
Max. velikost disku	2 TB.	Až 9,4 ZB (Zettabajty).
Max. počet oddílů	4 primární oddíly.	Prakticky neomezené (typicky 128).
Odolnost	Nízká (jedna tabulka na začátku).	Vysoká (obsahuje záložní kopie tabulky).

Typy oddílů (v éře MBR)

U staršího schématu MBR se setkáváme se specifickým dělením, které obcházelo limit čtyř oddílů:

1. ****Primární oddíl:**** Může jich být maximálně 4. Z tohoto oddílu se obvykle spouští (bootuje) systém.

2. ****Rozšířený oddíl (Extended):**** Jeden z primárních oddílů lze označit

jako rozšířený. Sám o sobě neobsahuje data.

3. ****Logický oddíl:**** Vytváří se uvnitř rozšířeného oddílu. Těchto oddílů může být libovolné množství.

V moderním standardu **GPT** tato složitost odpadá, protože všechny oddíly jsou rovnocenné.

Práce s oddíly

Změna velikosti nebo mazání oddílů je riziková operace, při které může dojít ke ztrátě dat. K těmto účelům slouží nástroje:

- **Správa disků (Windows):** Integrovaný nástroj pro základní operace.
- **GParted:** Populární open-source grafický nástroj pro Linux.
- **Fdisk / Parted:** Textové nástroje pro pokročilé uživatele.

Související pojmy

- **Formátování:** Proces vytvoření [souborového systému](#) na konkrétním oddílu.
- **Unallocated Space:** Místo na disku, které zatím nepatří žádnému oddílu a nelze ho používat.
- **Mountování:** Proces připojení oddílu do adresářové struktury (v Linuxu typické pro [kořenový systém](#)).

Související pojmy: Filesystem, Formátování, Root, MBR, GPT, SSD, HDD, Dual-boot.

From:

<http://serviceit.cz/> - IT ENCYKLOPEDIE

Permanent link:

<http://serviceit.cz/doku.php?id=partition>

Last update: **2025/12/31 19:55**

